

Oreǳie o stanie Unii w 2016 r. Zwiększenie europejskich inwestycji na rzecz zatrudnienia i wzrostu gospodarczego

Strasburg, 14 września 2016 r.

„Europa musi inwestować głównie w swoją młodzież, osoby poszukujące pracy, przedsiębiorstwa typu start-up. Plan inwestycyjny dla Europy obejmujący środki w wysokości 315 mld EUR podczas pierwszego roku realizacji przyniósł już 116 mld euro inwestycji Teraz chcemy zastosować go na szczeblu globalnym.” - Przewodniczący Juncker, oreǳie o stanie Unii w 2016 r.

Z okazji oreǳia Przewodniczącego Junckera o stanie Unii w 2016 r. Komisja określiła, w jaki sposób zamierza dalej pobudzać inwestycje w celu wspierania zatrudnienia i zrównoważonego wzrostu zarówno w Europie, jak i na świecie. Komisja proponuje:

- przedłużyć pomyślnie funkcjonujący Europejski Fundusz na rzecz Inwestycji Strategicznych (EFIS), stanowiący centralny element jej **Planu inwestycyjnego dla Europy**, aby zwiększyć jego wydajność i ugruntować mocne strony

oraz

- utworzyć nowy **Europejski Plan Inwestycji Zewnętrznych** (EPIZ), aby zachęcić do inwestycji w Afryce i w krajach sąsiadujących z UE w celu wzmocnienia naszych partnerstw i przyczynienia się do osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju.

Federica **Mogherini**, Wysoka Przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa i wiceprzewodnicząca Komisji Europejskiej, powiedziała: *Kiedy spojrzymy na Bliski Wschód i Afrykę widzimy regiony o ogromnym potencjale, który jest ograniczany przez wojny, ubóstwo, brak infrastruktury i słabe rządy. Unia Europejska jest największym darczyńcą na świecie: inwestujemy więcej we współpracę na rzecz rozwoju niż cała reszta świata. Jednocześnie zdajemy sobie sprawę, że środki publiczne nie są wystarczające, jeżeli chcemy w pełni wykorzystać ten ogromny potencjał i osiągnąć cele zrównoważonego rozwoju. Europejskie przedsiębiorstwa tworzą już miejsca pracy i pobudzają wzrost we wszystkich krajach sąsiadujących z UE i w Afryce, z korzyścią dla naszych partnerów i obywateli europejskich. Nowy Europejski Plan Inwestycji Zewnętrznych będzie wspierał społeczeństwa i gospodarki naszych partnerów oraz przyczyniał się do osiągania strategicznych celów naszej polityki zagranicznej obejmującej kwestie od bezpieczeństwa do rozwoju globalnego, przy jednoczesnym stworzeniu warunków dla Europejczyków, aby rozszerzyć ich działalność i wejść na rynki nowych krajów.*

Wiceprzewodnicząca Kristalina **Georgiewa**, odpowiedzialna za budżet i zasoby ludzkie, oświadczyła:

W dobie rosnących potrzeb i kurczących się zasobów UE musi znaleźć nowe sposoby dalszego rozszerzania finansowania publicznego. Dokonałiśmy tego ponownie, korzystając z budżetu UE w celu uruchomienia inwestycji, które stworzą więcej miejsc pracy w Europie i zarządzą podstawowym przyczynom migracji za granicą.

Wiceprzewodniczący Jyrki **Katainen**, odpowiedzialny za zatrudnienie, wzrost gospodarczy, inwestycje i konkurencyjność, powiedział: *Plan inwestycyjny dla Europy okazał się sukcesem. Chcemy zapewnić dodatkowe finansowanie projektów innowacyjnych i MŚP w ramach Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych. Pomagamy przedsiębiorstwom w przygotowaniu wniosków o finansowanie za pośrednictwem Centrum Doradztwa. Umożliwiamy inwestorom na całym świecie zapoznanie się z możliwościami inwestycyjnymi w Europie poprzez portal projektów inwestycyjnych. Obniżamy bariery dla inwestycji w ramach unii rynków kapitałowych i innych inicjatyw UE. Jestem bardzo zadowolony z dotychczasowych wyników planu inwestycyjnego i cieszę się, że w nadchodzących tygodniach będę mógł przedyskutować nasz nowy wniosek z posłami do Parlamentu Europejskiego i państwami członkowskimi.*

I. Plan inwestycyjny dla Europy

W listopadzie 2014 r., zaledwie trzy tygodnie po objęciu urzędu, Komisja ogłosiła [Plan inwestycyjny dla Europy](#), w którym partnerem strategicznym jest Europejski Bank Inwestycyjny (EBI). Oczekuje się, że

po pierwszym roku pomyślnego funkcjonowania Europejski Fundusz na rzecz Inwestycji Strategicznych (EFIS), który jest trzonem planu inwestycyjnego, [uruchomi](#) 116 mld EUR w 26 państwach członkowskich, co przyniesie korzyści dla ponad 200 000 małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP).

Z uwagi na dotychczasowe powodzenie planu i zachęcające sygnały do trwałego zwiększenia niskiego poziomu inwestycji w Europie, Komisja jest **zdecydowana podwoić EFIS pod względem okresu funkcjonowania oraz zdolności finansowych**, co zapewni niezbędną pewność promotorom i umożliwi kontynuację planu w przyszłości.

Komisja przedstawiła dzisiaj prawne przedłużenie, które rozszerzy pierwotny trzyletni okres (2015-2018) o wartości docelowej 315 mld EUR do co najmniej pół biliona euro na inwestycje do 2020 r. - tj. do końca obowiązywania aktualnych wieloletnich ram finansowych. W celu zwiększenia zasięgu EFIS oraz osiągnięcia celu podwojenia inwestycji Komisja wzywa również państwa członkowskie do wniesienia wkładów. Komisja zamierza przedstawić wnioski dotyczące okresu po 2020 r., tak aby strategiczne inwestycje utrzymały się na stabilnym poziomie.

Komisja pragnie również podkreślić znaczenie przestrzegania zasady dodatkowości poprzez mobilizację jeszcze większej liczby prywatnych źródeł finansowania. EFIS 2.0 skoncentruje się na finansowaniu większej liczby

transgranicznych i **zrównoważonych projektów**, łącząc EFIS z ambitnymi celami porozumienia w sprawie klimatu [COP21](#). Komisja proponuje **dodatkowe zwiększenie przejrzystości** poprzez szczegółowe wskazanie powodów wyboru każdego projektu oraz sposobu spełnienia kryteriów określonych w rozporządzeniu w sprawie EFIS i potwierdzających jego „dodatkowość”.

W celu dalszej poprawy EFIS Komisja planuje rozwiązać kwestię zasięgu geograficznego poprzez położenie większego nacisku na zapewnienie **lokalnej pomocy technicznej** w państwach członkowskich dla podmiotów, które chcą ubiegać się o finansowanie. Ponadto proponuje również dalsze uproszczenie **wniosek o finansowanie** EFIS w połączeniu z innymi źródłami finansowania w UE, takimi jak europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne.

Z uwagi na odnotowany sukces **segmentu EFIS dotyczącego MŚP** został on wzmocniony już w lipcu 2016 r. przez przeniesienie 500 mln EUR gwarancji UE z segmentu infrastruktury i innowacji. Ponadto Komisja proponuje **wzmocnienie wymiaru społecznego** EFIS poprzez zwiększenie całkowitej kwoty instrumentów finansowych na rzecz przedsiębiorstw społecznych oraz mikrofinansowania z 193 mln EUR do 1 mld EUR, co zgodnie z oczekiwaniami powinno uruchomić środki na inwestycje w łącznej wysokości prawie 3 mld EUR.

II. Europejski Plan Inwestycji Zewnętrznych

Komisja ogłasza dziś także nowy Europejski Plan Inwestycji Zewnętrznych (EPIZ). Instrument ten pozwoli na pobudzenie inwestycji w Afryce i w krajach sąsiadujących z UE, w szczególności w celu wsparcia rozwoju infrastruktury społecznej i gospodarczej oraz MŚP poprzez usuwanie przeszkód dla inwestycji prywatnych. Dysponując wkładem wynoszącym 3,35 mld EUR z budżetu UE i Europejskiego Funduszu Rozwoju (EFR), EPIZ będzie wspierać innowacyjne gwarancje i podobne instrumenty, umożliwiające mu uruchomienie środków na inwestycje w wysokości do 44 mld EUR. Jeżeli państwa członkowskie i inni partnerzy wniosą wkład podobny do wkładu UE, całkowita kwota może wynieść 88 mld EUR.

Poprzez odblokowanie inwestycji w krajach partnerskich EPIZ przyczyni się do realizacji strategii „Europa 2030” na temat celów zrównoważonego rozwoju i agendy z Addis Abeby w sprawie finansowania rozwoju. Będzie również stanowić zasadniczy wkład w zaradzenie podstawowym przyczynom migracji, wzmacniając nasze partnerstwa i obejmując długoterminowe czynniki stojące u podstaw dużych przemieszczeń ludności.

EPIZ składa się z trzech uzupełniających się elementów:

- mobilizowanie inwestycji poprzez połączenie istniejących instrumentów inwestycyjnych z nowymi gwarancjami w ramach nowego Europejskiego Funduszu Rozwoju Zrównoważonego (EFRZ). W jego skład będą wchodzić dwie regionalne platformy inwestycyjne w Afryce i w krajach objętych polityką sąsiedztwa,
- zwiększenie pomocy technicznej dla szerszego otoczenia politycznego w celu wsparcia władz publicznych i przedsiębiorstw w krajach partnerskich. Chodzi o to, by pomóc im lepiej przygotować i promować projekty oraz przyciągać większą liczbę inwestycji,
- poprawa ogólnego otoczenia biznesowego poprzez wspieranie dobrych rządów, walkę z korupcją, wyeliminowanie barier w inwestycjach i zakłóceń na rynku.

Ponadto operacje kredytowe Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI) stanowią integralną część EPIZ. W tym celu Komisja rozszerzy gwarancję z budżetu UE w ramach upoważnienia EBI do udzielania

pożyczek na rzecz państw trzecich na łączną kwotę 5,3 mld EUR. W sumie EBI będzie udzielać pożyczek w wysokości do 32,3 mld EUR w ramach gwarancji UE w latach 2014 – 2020.

EPIZ oferuje zintegrowane ramy umożliwiające pełną współpracę między UE, państwami członkowskimi, krajami partnerskimi, międzynarodowymi instytucjami finansowymi, darczyńcami i sektorem prywatnym. Poprawi on sposób, w jaki wykorzystywane są ograniczone fundusze publiczne, oraz sposób, w jaki organy publiczne i inwestorzy prywatni współpracują ze sobą przy projektach inwestycyjnych.

W ramach EPIZ UE poczyni kolejny krok na rzecz globalnej struktury w zakresie rozwoju i zarządzania migracją, które to dwie kwestie znajdują się w centrum dyskusji podczas zbliżającego się Zgromadzenia Ogólnego ONZ.

Kontekst

Od listopada 2014 r. Komisja w sposób innowacyjny uruchamia znaczne środki finansowe UE, by zmaksymalizować wpływ środków publicznych i pobudzić inwestycje prywatne. Zrównoważone inwestycje, zwłaszcza w infrastrukturę oraz małe i średnie przedsiębiorstwa, znajdują się w centrum działań politycznych UE, w szczególności poprzez efektywniejsze wykorzystanie ograniczonych zasobów w budżecie UE, czemu towarzyszą środki poprawy ogólnego otoczenia biznesu. Poza UE to nowe podejście będzie także przydatne, aby sprostać wielorakim wyzwaniom zarówno w krajach sąsiadujących z UE, jak i w Afryce.

Plan inwestycyjny dla Europy opiera się na trzech filarach. Po pierwsze, Europejski Fundusz na rzecz Inwestycji Strategicznych, który zapewnia gwarancję UE do mobilizowania inwestycji prywatnych. Po drugie, Europejskie Centrum Doradztwa Inwestycyjnego i Europejski portal projektów inwestycyjnych, które pomagają projektom inwestycyjnym dotrzeć do gospodarki realnej poprzez zapewnienie pomocy technicznej i lepsze eksponowanie możliwości inwestycyjnych. Po trzecie, usunięcie barier regulacyjnych dla inwestycji zarówno na szczeblu krajowym, jak i na szczeblu UE.

[Europejskie Centrum Doradztwa Inwestycyjnego](#) uruchomiono 1 września 2015 r. Promotorzy projektów, organy publiczne i przedsiębiorstwa prywatne mogą otrzymać wsparcie techniczne, co pozwala im szybciej opracowywać projekty i przygotowywać je do rozpoczęcia inwestycji. Mogą oni uzyskać porady na temat odpowiednich źródeł finansowania oraz dostęp do wyjątkowej oferty w zakresie technicznej i finansowej wiedzy eksperckiej. Komisja stworzyła [europejski portal projektów inwestycyjnych](#), który uruchomiono 1 czerwca 2016 r. Dzięki temu portalowi inwestorzy mają lepszy obraz możliwości inwestycyjnych w UE. Promotorzy projektów mogą przedstawiać swoje projekty w internecie, gdzie są one łączone z odpowiednimi możliwościami inwestycyjnymi – jest to rodzaj „swatania” interesów i finansowania.

W odniesieniu do usunięcia barier dla inwestycji, Komisja przedstawiła już konkretne inicjatywy na rzecz wspierania inwestycji i ułatwienia finansowania gospodarki realnej, takie jak obniżenie opłat kapitałowych dla zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji w przypadku inwestycji infrastrukturalnych. Co więcej strategie: unia energetyczna, unia rynków kapitałowych, jednolity rynek i jednolity rynek cyfrowy oraz pakiet dotyczący gospodarki o obiegu zamkniętym zawierają szczególne środki, które – gdy zostaną w pełni wdrożone – usuną bariery, będą promowały innowacje oraz doprowadzą do dalszej poprawy otoczenia inwestycyjnego. Ponadto państwa członkowskie muszą kontynuować wdrażanie reform niezbędnych do usunięcia przeszkód dla inwestycji określonych w ramach europejskiego semestru w dziedzinach niewypłacalności, zamówień publicznych, systemów sądowych i sprawności administracji publicznej lub regulacji sektorowych.

Inwestycje są również podstawowym czynnikiem, jeżeli chodzi o przekształcanie polityki rozwoju i pomocy, aby lepiej wspierać osiągnięcie celów zrównoważonego rozwoju oraz sprostać licznym wyzwaniom stojącym przed krajami objętymi unijną polityką sąsiedztwa oraz krajami Afryki. Inteligentne i zrównoważone inwestycje mogą odgrywać zasadniczą rolę w stymulowaniu zatrudnienia i wzrostu gospodarczego w krajach rozwijających się, co przyczyni się do większej stabilności i poprawy warunków panujących w niestabilnych krajach dotkniętych konfliktami.

Niektóre z największych wyzwań dla krajów rozwijających się polegają na osiągnięciu sprzyjającego włączeniu społecznemu i zrównoważonego wzrostu i zatrudnienia. Jeżeli chodzi o bezpośrednie inwestycje zagraniczne (BIZ) na rzecz krajów rozwijających się, zaledwie 6 % z nich trafia do państw, w których sytuacja jest niestabilna^[1], w rezultacie czego poziom inwestycji przypadający na jednego mieszkańca spada do poziomu, który jest pięciokrotnie niższy niż w innych krajach rozwijających się. Ponadto koszty założenia przedsiębiorstwa w krajach niestabilnych są trzy razy wyższe od kosztów ponoszonych w krajach stabilnych. Mimo trwającego wzrostu demograficznego tempo wzrostu gospodarczego w Afryce spadło do poziomu, który jest najniższy od 2009 r. W połączeniu z istotnymi problemami w zakresie bezpieczeństwa tendencja ta pogłębia ubóstwo.

W ciągu ostatnich lat UE dokładała wysiłków, aby zaspokoić najpilniejsze potrzeby migrantów i uchodźców z Afryki i krajów sąsiadujących z UE. UE wspiera również społeczności przyjmujące w krajach partnerskich.

W dniu 7 czerwca 2016 r. Komisja Europejska przyjęła komunikat w sprawie ustanowienia nowych ram partnerstwa z krajami trzecimi w ramach Europejskiego programu w zakresie migracji, poprzez które UE znacznie zwiększyła swoje wsparcie dla krajów partnerskich w zakresie zarządzania migracją i uchodźcami. Uruchomienie i szybkie rozdzielanie początkowej kwoty 1,8 mld EUR kryzysowego funduszu powierniczego UE dla Afryki jest konkretnym przykładem. Do tej pory w ramach funduszu powierniczego zostały zatwierdzone projekty o wartości około 930 mln EUR, a pierwsze z nich zaczęły być już wdrażane w terenie. Projekty obejmują szeroki zakres - od poprawy zdolności dotyczących lepszego zarządzania przepływami migrantów i uchodźców do długoterminowego wsparcia na rzecz odporności, stabilności i tworzenia miejsc pracy, ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży.

Innym przykładem jest [regionalny fundusz powierniczy UE w odpowiedzi na kryzys w Syrii](#). Fundusz zapewnia szybszą, bardziej spójną i zintegrowaną reakcję UE na kryzys, łącząc różne instrumenty finansowe UE oraz wkłady państw członkowskich w jeden elastyczny i sprawny mechanizm obejmujący docelową kwotę 1 mld EUR, głównie na rzecz długoterminowych potrzeb związanych z budowaniem odporności uchodźców syryjskich w krajach sąsiadujących, a także wspierający społeczności przyjmujące i ich administracje. Fundusz obecnie dysponuje już pulą 733 mln EUR.

Cele zrównoważonego rozwoju są częścią agendy ONZ na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030, której podstawowym elementem jest program działań z Addis Abeby w sprawie finansowania rozwoju. W Addis Abebie społeczność międzynarodowa uznała, że aby zrealizować wysiłki na rzecz rozwoju, oficjalna pomoc rozwojowa (ODA) będzie musiała zostać uzupełniona zmianami w praktykach krajów (m.in. uruchomieniem zasobów krajowych) i globalnych rozwiązaniach (również w celu tworzenia inwestycji oraz promowania taniego i stabilnego dostępu do kredytów). Zmiany te są konieczne, aby społeczność międzynarodowa mogła wspierać kraje partnerskie w walce z wyzwaniami gospodarczymi, społecznymi i środowiskowymi.

Dodatkowe informacje

Komunikat zatytułowany *Zwiększenie europejskich inwestycji na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia: w kierunku drugiego etapu funkcjonowania Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych oraz nowego Europejskiego Planu Inwestycji Zewnętrznych* jest dostępny [tutaj](#).

Więcej informacji na temat propozycji rozszerzenia EFIS, zob. [notatka](#).

Ocena Komisji dotycząca pierwszego roku funkcjonowania EFIS jest dostępna [tutaj](#).

Dotychczasowe wyniki EFIS, w tym podział działalności według sektorów i według państw, są dostępne [tutaj](#).

Więcej informacji na temat wniosku dotyczącego Europejskiego Planu Inwestycji Zewnętrznych, zob. [notatka](#)

Nota informacyjna w sprawie wniosku dotyczącego Europejskiego Planu Inwestycji Zewnętrznych jest dostępna [tutaj](#)

[1] Według sprawozdania OECD (2015) „States of Fragility” w 2012 r. kwota ta wynosiła 38,7 mld USD.

IP/16/3002

Kontakty z mediami:

[Annika BREIDTHARDT](#) (+ 32 2 295 61 53)

[Maja KOCIJANCIC](#) (+32 2 298 65 70)

[Christina WUNDER](#) (+32 2 299 22 56)

[Siobhán MILLBRIGHT](#) (+32 2 295 73 61)

Zapytania od obywateli: Serwis [Europe Direct](#) – tel. [[00 800 67 89 10 11](#)] lub [e-mail](#)